

Livets väg

nr 28/2022

Jesus sa: Jag är vägen,
sanningen och livet. Ingen
kommer till Fadern utom
genom mig (Joh. 14:6).

Betraktelse av Luther

Vaka, stå fasta i tron, var modiga och starka!
(1 Kor. 16:13).

Stå fasta i tron! Vi bör föreställa oss Kristi rike som ett skönt valv, som överallt omger och beskyddar oss för Guds vrede, ja, såsom en stor, vid himmel, där idel nåd och förlåtelse lyser. Mot detta är alla synder knappt som en liten gnista mot det stora havet. Den som kunde denna konst, han borde väl kallas mästare. Men vi måste alla ödmjuka oss och inte skämmas över att ständigt lära oss den konsten så länge vi lever.

Ty när man är anfäktad och i samvetsnöd, då kan ingen låta bli att se sig om efter några gärningar, som man önskar att man hade gjort och som man kunde lita på. Men när man inte finner några sådana gärningar börjar hjärtat att bäva och förtvivla. Detta är så vanligt hos oss, att även de som äger tron och är vissa om nåden knappt kan arbeta sig lösa från det. De måste dagligen med möda kämpa mot det.

Ty det övergår helt och hållet människans förnuft och förmåga att kunna svinga sig upp över den mänskliga rättfärdigheten och omfatta Kristus. Även om man har hört mycket och förstår att tala om det, så sitter ändå den gamla smittan kvar. Man vill komma med egna gärningar inför Gud och bygga sin salighet på dem. Sådant får

kristna människor uppleva när de kämpar mot detta. De som anser sig kloka men saknar andlig erfarenhet håller däremot på att helt drunkna i det.

(Ur andaktsboken Resekost, Helsingfors 1961, betraktelse för den 20 maj. Språkligt varsamt bearbetad av mig).

Om dagens politik och Skriften

Med anledning av de många politiska grälen och stridigheterna och de svåra konflikterna och krigen i dessa dagar tycker jag att det är viktigt att något lyfta fram vad vår lutherska bekännelse säger om det s.k. världsliga regementet. Melanchtons försvarsskrift (apologin) till den 16:e artikeln i Augsburgska bekännelsen börjar så här:

(övers. av S.R. från tyska texten. Numren hänvisar till Triglotta-utgåvan)

Om det världsliga regementet. Apologin, artikel 16.

53. Denna artikel godkänner motståndarna utan att ifrågasätta något. I bekännelsen har vi sagt och lärt att en kristen kan inneha ett överhetsämbete med gott samvete inför Gud och regera land och folk. Han kan döma enligt kejsarlig och annan rätt och straffa överträdare med svärdet eller på annat sätt. Han kan föra krig, köpa och sälja och äga bostad och annan privat egendom. Han har också rätt att avlägga ed. Summa: Överheten har rätt att straffa och utföra allt annat som hör med till detta, och en kristen får använda Guds skapelse och hans goda skapelseordningar med gott samvete. Denna artikel tycker de (motståndarna) mycket bra om.

Livets väg

Evangeliskt-lutherskt kyrkoblاد

Nr 28, 17 juni 2022

Red. kyrkoherde Sten Rydh

54. Denna viktiga och nödvändig artikel visar skillnaden mellan Kristi andliga rike och det världsliga riket. Detta har de våra förklarar mycket tydligt till stor tröst för många samveten. Ty vi har klart lärt att Kristi rike är andligt och regeras genom ordet och predikan. Där verkar den helige Ande och gör så att tron växer till i våra hjärtan och skänker gudsfruktan, kärlek och tålmod. Så tar Guds rike och det eviga livet sin början hos oss här på jorden. Men så länge detta liv varar låter han oss också använda världsliga lagar, ordningar och yrken enligt vars och ens kallelse, precis som han låter oss använda läkemedel, byggnader, växter, luft och vatten.

55. Men evangelium för inte in nya lagar i det världsliga regementet utan befäller oss att lyda lagarna och överheten i det land vi bor. Oavsett om vi bor bland hedningar eller kristna skall vi visa sådan lydning i kärlek. I detta fall var Carlstadt* galen och tokig då han lärde att man måste regera stad och land enligt Mose lag.

(**Andreas Carlstadt (1486-1541), teol. dr vid universitetet i Wittenberg, var först Luthers medarbetare men vände sig senare mot honom på ett svärmiskt sätt.*)

56. Våra lärare har skrivit mycket i detta ämne eftersom munkarna hade lärt så många skadliga villfarelser om det. De talade om det s.k. evangeliska livet. Det bestod av att man inte hade någon egendom, inte straffades och hämnades och inte hade hustru och barn. Sådana läror kom att skymma den rena evangeliska läran så att man inte förstod vad Kristi andliga rike är. Man blandade samman det världsliga och andliga riket. Detta ledde till dålig rådgivning och även upproriska läror.

57. Ty evangeliet förstör inte det världsliga regementet, ekonomin, handeln, polis- och rättsväsendet, utan bekräftar överhetens ställning. Evangeliet befäller oss att vara lydiga mot denna Guds ordning

inte bara för straffets utan också för samvetets skull. - - -

Så långt bekännelsen. Olika länder har olika former för statsskick och olika regeringsformer. Redan de gamla grekerna undersökte noga olika former av hur ett land kunde styras, t.ex. genom aristokrati, oligarki, monarki och demokrati. *Aristokrati* betyder att landet styrs av de adliga, *oligarki* av några få välutbildade och kunniga, *monarki* av en enda ledare och *demokrati* av folket. Bibeln tar inte ställning till någon av dessa former utan betonar endast att de som styr är ansvariga inför Gud och skyldiga att verka för landets bästa.

Alla styrelseformer kan missbrukas. Ett folkstyre kan urarta som i Franska revolutionen 1789 eller i Ryska revolutionen 1917 med en fruktansvärd terror som följd. I en oligarki kan det bli som efter murens fall 1980 att några få rika oligarker bara tänker på sig själva och utarmar folket. I en monarki kan en enväldig härskare föra sitt folk in i fruktansvärda krig i syfte att själv få makt och rikedom. En modern demokrati kan också urarta till att bli en stat uppfylld av korruption och inbördes stridigheter. Motsättningarna kan leda till att en maktgalen ledare utnyttjar systemet till sin egen fördel utan hänsyn till lag och rätt.

När politiska partier bara söker att få så mycket makt som möjligt och tillsätter ämbetsmän och domare och andra fötroendeposter enbart utifrån politiska motiv och inte efter förtjänst och skicklighet kan det gå mycket illa. Utan att nämna några konkreta exempel är det viktigt att vi – oavsett politiska preferenser – är angelägna om att sätta egenskaper som ärlighet, duglighet, skötsamhet och omutbarhet främst som kriterier när vi engagerar oss politiskt.

* * *